

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL PER DECLARAR SANT JUST DESVERN, MUNICIPI FEMINISTA

La *Carta Europea per a la Igualtat de Dones i Homes en la vida local* es defineix textualment com “una carta perquè els governs locals i regionals es comprometin a utilitzar les seves facultats i les dels seus associats a favor d’una major igualtat”. (Consell de Municipis i Regions d’Europa i el seu Comitè d’Electes Locals i Regionals, 2005) La *Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes* recull en la seva exposició de motius que:

- La igualtat entre dones i homes és un principi jurídic universal reconegut en diversos textos internacionals sobre drets humans, entre els quals destaca la *Convenció sobre l’eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona* (CEDAW), aprovada per l’Assemblea General de les Nacions Unides el desembre de 1979 i ratificada per Espanya el 1983. En aquest mateix àmbit és procedent evocar els avenços introduïts per conferències mundials monogràfiques, com la de Nairobi de 1985 i Pequín (Beijing) de 1995.
- La igualtat és, així mateix, un principi fonamental a la Unió Europea. Des de l’entrada en vigor del Tractat d’Amsterdam, l’1 de maig de 1999, la igualtat entre dones i homes i l’eliminació de les desigualtats entre les unes i els altres són un objectiu que s’ha d’integrar en totes les polítiques i accions de la Unió i dels seus membres.
- L’article 14 de la Constitució espanyola proclama el dret a la igualtat i a la no-discriminació per raó de sexe. Per la seva banda, l’article 9.2 consagra l’obligació dels poders públics de promoure les condicions perquè la igualtat de l’individu i dels grups en què s’integra siguin reals i efectives.

L’Estatut de Catalunya recull al Títol I, article 19.1. que : “totes les dones tenen dret al lliure desenvolupament de llur personalitat i capacitat personal, i a viure amb dignitat, seguretat i autonomia, lliures d’exploatació, maltractaments i de tota mena de discriminació.”

La *Llei 17/2015, de 21 de juliol, d’igualtat efectiva de dones i homes* recull en el seu preàmbul que “el dret fonamental de la igualtat de dones i homes constitueix un valor cabdal per a la democràcia i és una necessitat essencial en una societat democràtica moderna que vol eradicar el sistema patriarcal androcèntric i sexista.”

L’article 18.1 de la mateixa llei remarca que “les polítiques i les actuacions dels poders públics han de fer visibles i reconèixer els grups i entitats de defensa dels drets de les dones, donar-los suport i impulsar-ne la participació en el disseny, l’elaboració, el desenvolupament i l’avaluació de les polítiques públiques.”

El feminisme ha donat fonament a les lluites de les dones a favor de l’emancipació i les fites aconseguides són un llegat de les dones que ens han precedit. Els feminismes es

conceben com a factor de justícia social i per a l'eradicació de tota mena de discriminació, també com ingredient necessari per a la democratització real de la societat i per al benestar de tota la població, homes, dones, infants, jovent, gent gran.

Avui més que mai l'auge de l'extrema dreta i les retallades que s'han produït sobre els drets de les persones posen en perill les fites conquerides i impedeixen plantejar-ne de noves.

Les dones feministes que desenvolupen la pràctica política a les diferents poblacions del Baix Llobregat viuen amb preocupació els riscos evidents de retrocessos i vindiquen la necessitat d'implementar canvis duradors. Per aquest motiu han establert sinergies per compartir estratègies comunes que impactin als diferents municipis de la comarca.

El Baix Llobregat és una comarca singular i complexa. Té diverses centralitats i ha viscut profundes transformacions urbanístiques, socials i econòmiques. Encara ara és un potent motor del país gràcies a la seva indústria i a la seva agricultura, que es manté com un espai de vital importància per a tota l'àrea metropolitana de Barcelona i per al conjunt del país.

Amb una població de 813.996 habitants i un 50.78% de dones, és la tercera comarca més poblada de Catalunya, després del Barcelonès i del Vallès Occidental. El seu territori s'estructura en 30 municipis, 11 dels quals estan en aquests moments governats per alcaldesses. Donat que es tracta en molts casos de municipis grans o molt grans, aquestes 11 ciutats representen gairebé el 42% de la població baixllobregatina.

I en aquestes poblacions són les dones qui tenen les càrregues en les cures de les persones i en general en els treballs no remunerats; qui pateixen les desigualtats en el món laboral (bretxa salarial, precarietat, pensions...) i les discriminacions en totes les esferes de la vida, i especialment a totes les formes de violència masclista.

A la nostra Comarca, segons l'informe sobre "Les dones en el mercat de treball" de març de 2018:

- L'atur registrat al Baix Llobregat continua tenint nom de dona: del total de les persones aturades en el 2017 al Baix Llobregat, el 57,5% són dones i el 42,5% homes.
- El percentatge de població activa i ocupada masculina és superior en 8,4 punts a la femenina. Hi ha un major percentatge de dones assalariades que homes, en canvi és superior el percentatge d'homes que treballa per compte propi. La jornada a temps parcial té nom de dona i va creixent respecte a anys anteriors
- En la cura de la llar i de la família, les dones dediquen el doble d'hores al dia que els homes (quatre i dues hores diàries respectivament).

- La desigualtat salarial és una característica que afecta a tots els sectors, edats i ocupacions: el grup d'edat de majors de 45 anys presenta la major bretxa salarial (32,4%).
- La cobertura de les prestacions per desocupació és major entre homes (62%) que dones (52%).
- La taxa de risc de pobresa és major entre el conjunt de dones que entre el conjunt d'homes.
- La bretxa entre l'import de les pensions contributives i no contributives d'homes i dones a la nostra comarca és del 45% en favor dels homes. Mentre la quantia mitjana de les pensions contributives dels homes és de 1.315€ la de les dones no supera els 730€.
- El 2017 es van interposar un total de 2.348 denúncies per violència masclista als partits judicials de Baix Llobregat (409 més que en el 2016). Aquestes dades evidencien la situació de discriminació que pateixen les dones a la nostra comarca i a Sant Just Desvern no n'és una excepció. L'elevat atur femení, la precarietat laboral, la sobrecàrrega familiar que pateixen les dones les situen com la població amb major risc d'exclusió social, vulneració dels seus drets i aminorament de les seves oportunitats.

Els governs locals poden utilitzar les seves competències per cooperar a favor d'una major igualtat. El feminisme és una oportunitat perquè totes i tots, dones i homes, comencem a viure d'una altra forma les nostres ciutats i la convivència que en elles s'hi produeix, exercint la igualtat de manera efectiva en tots els aspectes de la vida.

Fruit del treball conjunt entre les alcaldesses, el Centre d'Estudis Comarcals i Consell de les dones del Consell Comarcal del Baix Llobregat el passat 23 de març, en el marc de la presentació del 5è Congrés de dones del Baix Llobregat, es va donar a conèixer el "*Decàleg per a la construcció de ciutats feministes*". Un recull de mesures per anar implantant a la comarca en els propers anys, independentment del color polític que governi els diferents consistoris i fer de la Comarca del Baix Llobregat un laboratori de polítiques feministes.

Davant d'aquesta situació, es proposa que el Ple acordi:

ACORDS

Primer. Declarar Sant Just Desvern municipi feminista.

Segon. Adherir-se a la "Carta europea per a la igualtat de dones i homes a la vida local"

Ajuntament de
Sant Just Desvern

Tercer. Assumir com a propi el “*Decàleg per a la construcció de ciutats feministes*” i implementar progressivament a Sant Just Desvern les mesures que s’hi proposen dedicant-hi els recursos necessaris per fer efectives les polítiques feministes i d’equitat.

Quart. Impulsar l’avaluació i seguiment per part del Consell de les Dones del Baix Llobregat i del Consell Municipal de les Dones de Sant Just Desvern

Cinquè. Posar en valor la participació activa de l’ajuntament i del Consell de les Dones de Sant Just Desvern, al 5è Congrés de les Dones del Baix Llobregat; les 7 delegades del municipi que hi van participar van treballar en les diferents comissions establertes. Prèviament, al mes de maig, Sant Just va ser subseu del Congrés amb la organització d’una taula rodona amb diferents perfils de dones vinculades al món de la ciència, les conclusions de la qual es van elevar al Congrés.

Sisè. Traslladar aquests acords al Consell de les dones del Baix Llobregat, al Consell Municipal de les Dones de Sant Just Desvern, a les entitats locals, a la presidència del Consell Comarcal del Baix Llobregat, al Centre d’Estudis Comarcals del Baix Llobregat, a la Direcció General d’Igualtat de la Generalitat de Catalunya, a l’Oficina de les Dones de la Diputació de Barcelona, al departament de Governació de la Generalitat, a l’Institut Català de les Dones (ICD), a l’Observatori de les Dones en els mitjans de Comunicació, a la presidència de l’Àrea Metropolitana de Barcelona, a la Petita i Mitjana Empresa de Catalunya (PIMEC), a l’Associació Empresarial de l’Hospitalet i Baix Llobregat (AEBALL).

Decàleg per a la construcció de ciutats feministes

Elaborat per les alcaldesses del Baix Llobregat, el Centre d'Estudis Comarcals i Consell de les dones del Consell Comarcal del Baix Llobregat i fet públic el 23 de març de 2018 en el marc de la presentació del 5è Congrés de dones del Baix Llobregat

1. Declarar-se municipi feminista a través d'una moció o declaració institucional aprovada en el ple i acompanyar aquesta declaració de polítiques públiques que li donin sentit i contingut i d'un impuls dels valors feministes que impregnin el conjunt del teixit social i econòmic de la ciutat i les actuacions ambientals. Crear un registre de bones pràctiques en matèria de polítiques d'igualtat.
2. Prioritzar la transversalitat de les polítiques feministes i avançar en el pressupost municipal, des d'una perspectiva de gènere, com un potent instrument per a la realització de polítiques públiques d'equitat.
3. Impulsar un Pacte Local Contra les Violències Masclistes que esdevingui un nou marc per superar els actuals protocols i convertir-se en una eina eficaç que articuli el treball de tots els agents implicats en la lluita contra el masclisme en totes les seves manifestacions (micromasclismes, violència virtual o digital, etc).
4. Treballar per una ciutat segura i lliure d'agressions sexuals a través d'una revisió urbanística i de l'impuls de mesures a l'espai públic. "Als carrers volem ser lliures, no valentes". Definir protocols clars d'actuació en casos de situacions d'assetjament sexual en tots els àmbits i vetllar pel seu compliment. Actuar també a nivell preventiu.
5. Incorporar la variable de gènere en les polítiques dels departaments de Recursos Humans i treballar per la total supressió de la bretxa salarial. Incorporar també la visió de gènere en els procediments de contractació pública i garantir que aquestes recaiguin en empreses o entitats que acreditin unes condicions laborals i salarials dignes. Incorporar la perspectiva de gènere en els temaris i plecs i en els plans de formació del personal de l'Ajuntament.
6. La ciutat coeducadora. Promoure polítiques en els àmbits de l'educació formal i no formal, en el lleure i en l'esport, a la infància i al llarg de la vida orientades a assolir la igualtat entre homes i dones en el marc del respecte vers la diferència.
7. Donar valor des del sector públic als treballs de cura i atenció a les persones com a element central de la vida en comunitat. Prestigiar les persones i professionals que s'hi dediquen i promoure un diàleg amb els agents socials per difondre conjuntament la necessitat i la rellevància dels treballs de cura.
8. Comprometre's a generar genealogia femenina recuperant la memòria històrica i les contribucions de les dones a l'esdevenir del municipi i de la comarca, i enfortint les dones creadores o dedicades a la ciència o la tecnologia. Afavorir l'ús de noms de dones i de noms d'espais de dones al nomenclàtor

9. Practicar una comunicació periodística amb perspectiva de gènere i no sexista, fer visibles les dones als mitjans de comunicació local: butlletí municipal, ràdio i televisió. Elaborar i compartir un llibre d'estil propi. Vetllar per assolir una representació equilibrada de dones i homes als mitjans de comunicació. Incorporar sancions sobre publicitat sexista a les ordenances. I aprofitar els recursos existents, com l'Observatori de les Dones en els Mitjans de Comunicació.
10. Impulsar pactes locals que permetin conciliar el temps de cura, amb el temps del treball assalariat, amb la necessitat de temps personal i que afavoreixin la coresponsabilitat. Fomentar la participació i representativitat de les dones cercant la paritat a els organismes i entitats de la ciutat.